

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЪРГОВИЯТА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “БОРСОВА ТЪРГОВИЯ”;

ЗА СПЕЦ: „Икономика и търговия“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Христо Трайков)

2.
(доц. д-р Цветнен Цветков)

Ръководител катедра:
„Икономика и управление на търговията“ (доц. д-р Виолета Димитрова)

I. АНОТАЦИЯ

Теорията и практиката на борсовата търговия са голямо предизвикателство. Изучавайки тази дисциплина, студентите ще получат представа за философията, аналитичния апарат и технологията на участие в борсовите сделки.

След завършване на лекционния курс, студентите ще придобият знания относно: същността, видовете, структурата, функциите и специфичните особености на борсовите пазари. Ще се запознаят с основните методи и показатели за фундаментален и технически анализ на активите, обект на борсова търговия, както и видовете борсови сделки. Студентите ще придобият умения за оптимизиране на управлението на инвестиционния портфейл при участието в борсови сделки. Ще се запознаят със състоянието, проблемите и перспективите на борсовата търговия в България и др.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
РАЗДЕЛ I. КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ				
ТЕМА 1. ВТОРИЧЕН КАПИТАЛОВ ПАЗАР		3	3	
1.1.	Същност на вторичния капиталов пазар, видове, функции в съвременната икономика			
1.2.	Основни пазари в САЩ: NYSE, AMEX, OTC/NASDAQ, “трети” и “четвърти” пазари			
1.3.	Пазарите в Лондон, Токио, Франкфурт, Хонконг, Торонто			
1.4.	Капиталовият пазар в България – БФБ			
ТЕМА 2. ТЕХНОЛОГИЯ НА БОРСОВИТЕ СДЕЛКИ С ЦЕННИ КНИЖА		4	4	
2.1.	Основни видове инвеститори и система на борсовите посредници			
2.2.	Основни характеристики на нарежданията за борсовите сделки: размер, срок на изпълнение, основни видове, изпълнение			
2.3.	Видове сметки на инвеститора: касова сметка, маржин сметка. Характерни особености на сделките по маржин сметката и ефект на късите продажби			
2.4.	Борсовата цена – източник на информация			
2.5.	Клирингови процедури и защита на сделките			
2.6.	Регулиране на вторичните капиталови пазари. Специфични особености на законодателството в България			
ТЕМА 3. ИНВЕСТИЦИОННА СТОЙНОСТ И ПАЗАРНА ЦЕНА НА ЦЕННИТЕ КНИГИ		4	4	
3.1.	Графики на търсенето и предлагането на ценни книги. Търсене за притежаване на ценни книги. Оценка на инвестиционната стойност при къси продажби. Цената – продукт на консенсус /Модел на Гросман-Стиглицтц/			
3.2.	Теория на ефективния капиталов пазар. Рационален капиталов пазар			
3.3.	Оценка на безрискови ценни книги: номинални и реални лихвени проценти, доходност до падежа, спот и форуърд проценти, пазарна дисконтираща функция. Теории за времевата зависимост на СПОТ процентите: Теория за непредубедените очаквания, Теория за предпочитания към			

	ликвидност, Теория за пазарната сегментация			
3.4.	Оценка на рискови ценни книги: Пазарна и индивидуална оценка. Подходи при оценката на рискови ценни книги. Вероятностно прогнозиране, дърва но целите и математическо очакване. Очаквана доходност през периода на владееене			
ТЕМА 4. ИЗБОР НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ		4	4	
4.1.	Съвременна теория на портфейла – Модел на Марковитц			
4.2.	Проблеми при избора на портфейла от активен инвеститор: пазарен модел, β коефициенти, действителна срещу очаквана възвръщаемост			
4.3.	Ефекти на диверсификацията на инвестициите: общ риск, пазарен риск и собствени риск на портфейла			
4.4.	Алтернативни методи за определяне на риска: VAR, SSD, LPM и др.			
4.5.	Модел за оценка на капиталовите активи /CAPM/			
4.6.	Факторни модели и процесът на формиране на дохода			
4.7.	Арбитражна теория на ценообразуването /APT/			
ТЕМА 5. ПАЗАРНА ЛИКВИДНОСТ		4	4	
5.1.	Търсене и предлагане на незабавност, формален модел на пазарната ликвидност. Влияние на ликвидността върху пазарната структура			
5.2.	Пазарна ликвидност и пазарна ефективност /информационна и ценова/			
5.3.	Пазарна микроструктура. Компоненти на Bid-Ask спрейда			
5.4.	Влияние на индивидуалната ликвидност върху възвръщаемостта и риска на ценните книги			
5.5.	Регулиране действията на инсайдерите			
ТЕМА 6. АНАЛИЗ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛ ОТ ЦЕННИ КНИЖА		4	4	
6.1.	Анализ на облигации: Метод за капитализация на дохода. Ликвидност и вероятност за неплатежи. Фактори на риска на облигациите и спрейд на доходността им. коефициенти за неплатежоспособност			
6.2.	Управление на портфейл от облигации: Ефективност на пазара на облигации. Теорема за основните характеристики на облигациите. Дюрация и имунизация. Активен мениджмънт на облигационен портфейл			
6.3.	Фундаментален анализ на обикновени акции: влияние на информацията от борсовия пазар. Exante и Expost оценки на доходността. Методи и показатели за оценка на обикновени акции. Value Line рейтинг на акциите. Метод PHERM. Технически анализ на борсовите цени на акциите			
6.4.	Оценка на ефективността на управлението на портфейл от акции: показатели за доходността на портфейла, оптимизиране на времето за борсови сделки, факторен анализ на ефективността от управлението			
РАЗДЕЛ II: ФЮЧЪРСНИ ПАЗАРИ				
ТЕМА 7. ФЮЧЪРСНИ ПАЗАРИ		4	4	
7.1.	Фючърсни пазари и фючърсни сделки			
7.2.	Съотношението фючърсни – спот цени			
7.3.	Фючърсни сделки с пазарни индекси			
7.4.	Опционни сделки: същност и видове. Организация на търговия			

	с опции: информация от борсовите бюлетини, действия на специалистите, комисионни и маржове. Оценка на стойността на опциите: модели ВОРМ и Блук-Шоулс			
7.5.	Опции върху фючърсни сделки /Futures Options/			
ТЕМА 8. ПРОБЛЕМИ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА БОРСОВИЯ ПАЗАР СЪС СТОКИ В БЪЛГАРИЯ.ТЕМА		3	3	
8.1.	Информационен, алокативен и организационен аспект на ефективността			
8.2.	Модели и показатели за изследване на ефективността			
8.3.	Проблеми на ефективността на борсовия пазар със стоки в България			
8.4.	Потенциал за развитието на фючърсен пазар в България			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсов проект	1	45
1.2.			
1.3.			
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		1	45
2.	Сесиен (краен) контрол	1	45
2.1.	Изпит (тест)		
Общо за сесиен контрол:		1	45
Общо за всички форми на контрол:		2	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Трайков, Хр. Финансов мениджмънт в търговията, Унив. изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2014
2. Трайков, Хр. Световната икономическа криза и промяната на парадигмите в икономическата теория и търговията //Сборник доклади от международна научна конференция „Регионални и глобални измерения на търговията“, Унив. изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2013, с.670-680
3. Сълова, Н., Трайков, Хр., Цветков, Цв., Петева, В. и др. Развитие на търговията в България – състояние, проблеми и предизвикателства, Унив. изд. „Наука и икономика“, ИУ-Варна, 2014
4. Георгиев, Л., Вълканов, Н. Финансово посредничество, изд. къща „Стено“, Варна, 2014

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Статева, Й. Финансови деривати, Издателски комплекс – УНСС, София, 2015
2. Кръстев, Л. Капиталови пазари, акад. изд. „Ценов“, Свищов, 2013
3. Апостолов, А. Въведение в капиталовия пазар, изд. „Сиела“, София, 2011